

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Схвалено Вченою радою УНУ
(протокол № 1 від 11.09.2026)

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. ректора УНУ

Олена ЯРОШИНСЬКА

Введено в дію наказом ректора
від 11.09.2026 року № 01-16/203/од

**КОНЦЕПЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ
МОЛОДІ В УМАНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Умань – 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Концепція національно-патріотичного виховання студентської молоді в Уманському національному університеті (далі – Концепція) є стратегічним локальним документом, що визначає ціннісні орієнтири, мету, принципи, напрями, механізми реалізації та очікувані результати національно-патріотичного виховання здобувачів вищої освіти Уманського національного університету (далі – Університет).

1.2. Концепція є складовою системи організації виховного процесу Університету та застосовується у взаємозв'язку з Положенням про організацію виховного процесу в Уманському національному університеті.

1.3. Концепція розроблена відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», Указу Президента України від 18.05.2019 № 286/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527, інших нормативно-правових актів у сфері освіти, національної пам'яті та утвердження української національної і громадянської ідентичності, Статуту і локальних актів Університету.

1.4. Національно-патріотичне виховання розглядається як системна діяльність, спрямована на утвердження української національної та громадянської ідентичності, громадянської відповідальності, поваги до прав людини, демократичних цінностей, історичної пам'яті, державної мови, культури та готовності відповідально діяти в інтересах України.

1.5. Реалізація Концепції здійснюється через освітню, наукову, виховну, культурно-просвітницьку, волонтерську, спортивну, міжнародну, інформаційну та проєктну діяльність університетської спільноти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КОНЦЕПЦІЇ

2.1. Метою Концепції є формування високоосвіченої, відповідальної, національно свідомої особистості, яка усвідомлює належність до української політичної нації, поділяє демократичні цінності, поважає права і свободи людини, здатна до критичного мислення, суспільного лідерства, професійного служіння державі та активної участі у розбудові України.

2.2. Основними завданнями Концепції є:

- утвердження української національної та громадянської ідентичності;
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державної мови та державних символів;
- формування культури історичної пам'яті та вшанування борців за незалежність України, захисників і захисниць України, Героїв Небесної Сотні та жертв злочинів тоталітарних режимів;
- формування готовності до захисту незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України відповідно до законодавства;
- розвиток критичного мислення, медіаграмотності, цифрової безпеки та інформаційної стійкості;
- утвердження академічної доброчесності, професійної етики, людської гідності та культури відповідальності;
- розвиток студентського самоврядування, лідерства, волонтерства та громадянської активності;
- сприяння міжкультурному діалогу, толерантності, рівності, інклюзивності та недискримінації;
- формування готовності використовувати професійні знання і компетентності для відновлення та розвитку України.

3. ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

3.1. Національно-патріотичне виховання ґрунтується на спільних принципах виховного процесу Університету та додатково на принципах української національної та громадянської ідентичності, історичної пам'яті, правдивості та наукової обґрунтованості, суспільної відповідальності, міжкультурного діалогу та безперервності.

3.2. Зміст національно-патріотичного виховання не може використовуватися для приниження гідності особи, дискримінації за будь-якою ознакою, політичної агітації в освітньому процесі або примушування здобувачів вищої освіти до участі у заходах, участь у яких за законодавством і локальними актами є добровільною.

4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ

4.1. Національно-патріотичне виховання охоплює такі взаємопов'язані напрями:

- громадянсько-патріотичний;
- військово-патріотичний і безпековий;
- історико-культурний та меморіальний;
- духовно-моральний і правовий;
- інформаційна стійкість, медіаграмотність та кібергігієна;
- волонтерська діяльність і соціальна відповідальність;
- студентське лідерство та самоврядування;
- екологічна відповідальність і сталий розвиток;
- професійне служіння державі та суспільству;
- міжкультурний діалог та європейська громадянська компетентність.

4.2. Конкретні заходи та форми роботи за кожним напрямом визначаються річним планом виховної роботи Університету, планами факультетів, структурних підрозділів та кураторів академічних груп.

5. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

5.1. Концепція реалізується шляхом інтеграції відповідної тематики в освітню та наукову діяльність, організації виховних і просвітницьких заходів, підтримки студентських ініціатив, волонтерства, співпраці з ветеранами, громадськими, молодіжними, культурними та іншими партнерськими організаціями.

5.2. Проведення заходів до державних свят, пам'ятних дат, визначних подій українського державотворення та дат, пов'язаних із боротьбою за незалежність і вшануванням захисників та захисниць України, здійснюється відповідно до законодавства України та щорічного плану виховної роботи Університету.

5.3. Перелік конкретних пам'ятних дат не є складовою Концепції та визначається у календарі заходів на відповідний рік, що дає змогу оперативно враховувати зміни законодавства і державних рекомендацій.

5.4. Університет розвиває партнерство з органами державної влади та місцевого самоврядування, військовими формуваннями, ветеранськими, волонтерськими, молодіжними, культурними, освітніми та міжнародними організаціями в межах законодавства та інституційної автономії.

6. СУБ'ЄКТИ ТА КООРДИНАЦІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ

6.1. Реалізація Концепції здійснюється всією університетською спільнотою на засадах партнерства, взаємної відповідальності та координації.

6.2. Координацію реалізації Концепції здійснює проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики через Комісію з питань планування та організації виховної роботи серед студентів Університету (далі – Комісія).

6.3. Планування та реалізацію заходів забезпечують Комісія, факультети, кафедри, куратори академічних груп, структурні підрозділи, органи студентського самоврядування та інші відповідальні суб'єкти відповідно до Положення про організацію виховного процесу та річного плану виховної роботи Університету.

7. МОНІТОРИНГ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

7.1. Моніторинг реалізації Концепції є складовою загального моніторингу виховного процесу та не створює окремої паралельної системи звітності.

7.2. Результати реалізації Концепції відображаються окремим розділом у щорічному узагальненому аналітичному звіті про стан виховної роботи Університету.

7.3. До показників результативності можуть належати рівень залучення здобувачів вищої освіти до громадянських, волонтерських і патріотичних ініціатив, активність студентського самоврядування, результати опитувань, реалізовані проєкти, партнерства, а також якісні показники громадянської, інформаційної та культурної компетентності.

7.4. Очікуваними результатами є посилення української національної та громадянської ідентичності, культури історичної пам'яті, критичного мислення, громадянської активності, відповідального лідерства, волонтерства, професійного служіння Україні та згуртованості університетської спільноти.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення цієї Концепції враховуються під час формування річного плану виховної роботи Університету, планів факультетів, структурних підрозділів, кураторів академічних груп та органів студентського самоврядування.

8.2. Концепція набирає чинності з дня введення її в дію наказом ректора Університету після схвалення Вченою радою Університету.

8.3. Концепція переглядається у разі змін законодавства, Статуту Університету, стратегічних пріоритетів або за рішенням Вченої ради Університету.

8.4. Контроль за реалізацією Концепції покладається на проректора з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики. Комісія здійснює координацію та моніторинг у межах свого дорадчого статусу.

8.5. З набранням чинності цієї Концепції втрачає чинність Концепція національно-патріотичного виховання студентської молоді в Уманському національному університеті садівництва, схвалена Вченою радою Університету 07.04.2023 року та введене в дію наказом ректора Університету № 01-16/5/од від 07.04.2023.

Розробники:

старший викладач кафедри математики,
фізики та інтегративних технологій
навчання природничих наук

Олександр ПІДГОРНИЙ

доцент кафедри всесвітньої
історії та методик навчання

Анна ШАУРЕНКО

помічник ректора

Тетяна КРАВЧЕНКО

Погоджено:

Голова Первинної профспілкової організації
Уманського національного університету

Маргарита ПАРУБОК

Голова Профспілки працівників,
студентів, аспірантів та докторантів
Уманського національного університету

Леся КАРНАУХ

Голова ради студентського самоврядування
Уманського національного університету

Вікторія ГУРСЬКА